

A magyar
Anyáknak

az Ország-Gyűlésére
egybe-gyűtt

Ország Nagyai',

s' magyar atyák' elejébe
terjesztett alázatos kéressek.

1790.

(Bárány Péter)

Unne femme étoit capable
d'inspirer de grandes choses à son Roi.

Egy Aszszony nagy dolgokra
bírhatta maga Királyját.

Raynal.

KEDVESINK! FÉRJEINK! – ATYÁK!

Valahányszor az Anglusokról szó kerekedik barátságos egymás közt való beszélgetésekben: mindenkor hallánk azt önnön ajakaitokból, hogy az Anglus, mind természeti tulajdonságira, mind Országlásának rendtartására nézve legközelebb esett a' Magyarhoz.

Ti tsudáltátok az ő mély elméjeket, boldog Országlássoknak módját: mi pedig az aszszonyi tzifrálkodásban való külömb-féle hamar, 's jó ízlésű találmányaikat; azért, mert titeket amaz, minket pedig ez gyönyörködtetett.

Ti (a' mint távúlról értenünk lehet) hoszszas tsudálkozástok után, e' jelenlévő Országgyűlésében, tsak nem utól fogjátok érni, a' boldog Országlásnak módjában, bötsös Vezéreteket: mi pedig, hogy fellépjünk azon helyre, mellyen az Anglus Dámák állanak, egyenesen tőletek várjuk a' segedelmet.

Nyújtsátok, Férjeink, támogató Karjatoskat; mert a' természet bennünket gyengéknek alkotott, de a' vidék szokás is már majd tsak nem egész Magyar erőnkől ki-vett.

Kérésünk nem tsak nem helytelen, nem tsak nem illetlen; hanem hasznos, sőt szükséges is: igaz, hogy szokatlan; de haszna, és szükséges mi-volta batorít bennünket a' szokatlanság ellen.

Engedj étek-meg, hogy az Ország-gyűlési Ülésekben mi is jelen lehessünk; nem mint végezéseknek ítélő bírái, nem mint veletek egyenlő hatalmú Törvény-szerzők; hanem mint nézők, mint bölts

végezesteknek tsudáloi’ ‘s mint önnön véreiteknek, – Kedves magzatinknak – boldogságát igazán szomjúhozó Küldöttek, – igaz Anyák.

Szabjátok-ki az Haza boldogságának Templomában részünkre egy helyet, – de tsak eléggé poltzossan, hogy magzatink’ boldogságának édesen hangzó szava szabadon harsoghasson ajakitokról az Anyák’ füleibe.

Illy-képen mi-is eljutunk fel-tett tárgyunkhoz; mi se leszünk alább-valók az Anglus Dámáknál – Anyáknál.

Ha a’ Magyar Szabadságnak lelke, ősi gyökeres törvényeinkre nézve, a Magyar Nemességnek tulajdona; ha ezen szabadsággal kiki élhet az Hazában, a ki abból világos törvények által ki-nem rekesztetik; ha egy szabad Országban, – egy nemes politicumi Testben – a’ szabadságnak édes érzése, nem tsak egy különös tagot, hanem öszveséggel minden tagokat illet: tehát nem tsak a’ köz szabadsággal, hanem a’ törvényekkel is ellenkező dolog lenne, azokat, vagy a’ szabadságnak jussától, vagy annak tsak jelétől-is meg-fosztani, a’ kik Nemes lettekre, világos törvények által a’ szabadságtól mind el-nem tiltatnak, mind pedig fele részét teszik az Hazának.

Ki, kedves Férjeink, szint’ olly’ Nemesi jussal bírunk, mint Ti; szint’ úgy fele-részét teszszük az Hazának, mint Ti, nints-is világos törvény arról, hogy a’ Magyar Nemes Aszszonyások szint’ olly’ szabadok ne legyenek, mint Ti: tehát miért nem engedhetnétek meg, hogy, szabad létünkre, egy szabad Hazának szabad Ország-gyűlésén – az igaz szabadságnak Jelén – meg ne-jelenhetnének; fő-képpen midőn ezen fel-tett tzélunkra nézve, nem kérünk egyebet, hanem tsak azt, a’ mivel az Anglus Dámák kérkednek.

Akarjátok talán, hogy mi, – a’ ti Feleségtek – kik a’ nélkül-is mind ekkoráig házainknak négy falai közé zárt foglyok valánk, nagyobb rabjaitok legyünk, mint az Anglus Dámák az ő Férjeké? Avagy nagyobb ditsőségnek fogjátok tartani, hogy Rab, feleségtek, mint pedig hogy, szabad lettetekre, szabad Aszszonyaitok legyünk? Ha eddig kedves oldalaitok mellett nem véltetek bennünket nagyobb jussra méltóknak lenni, hanem tsak arra, hogy, midőn ti az Haza’ boldogságának gyarapításáról, szerelmesiteknek, gyermekeiteknek, szerentséltetéséről elmétkedtetek, hogy mi szent halgatással szomjúhoznánk ugyan azon boldogságot; de ellenben-

annak utólérésében nem részesülhetvén, szomorúan nyögnék házunk szegletében meg-híjúlt ügyünket, 's veletek együtt nem lenne szabad az el-rejtett, vagy el-veszett kintset keresnünk; most nyissátok nekünk tágassabb kaput a' velünk született szabadságra; most nemesítetek-meg önnön magatokat Nemességünk érzése által; 's emelljétek fel Rabjaitokat ditsőségteknek azon póltzára, mellyen más vidék Nemzetnek Aszszonyosságai már régen állanak.

Azt tsak el-nem-tagadhattjátok tőlünk, hogy a' jó Feleség bő tárháza a' Féj' gyönyörűségeinek. Kötelessége-is a' Feleségnek, hogy Féjjét, fonnyasztó 's terhes fáradozási után karjai közé vévén, 's vérejtékjeit, külömb-féle gondokkal terhes homlokáról le-tsókolván, ötet minden ki-gondolható gyönyörűségek által elevenítettse. 's gyámolítssa.

Igazán mondják azt a' Világ' Böltsei, hogy mennél tudatlanabb az ember, annál szűkebb az ő gyönyörűségeinek határja; annál kevesebb gyönyörűségekre akadhat.

Ha tehát az Ország' dolgainak tudományából ki-zártok bennünket; ha el fogjátok ezen kút-fejét is a' gyönyörűségeknek: önként magatok fosztjátok-meg magatokat ezen rendbéli gyönyörűségekkel való élestől.

Ha ellenben bé-vinnétek bennünket az Hazánk' dolgairól való tudományba; ha vitat nyitnátok az Ország' dolgaiban rejtekező temérdek gyönyörűségekre: azzal meg-gazdagítanátok mi bennünk gyönyörűségteknek tárházát; üres óráitokban veletek együtt elmélkedhetnénk az Haza' dolgairól.

De mit szóltok arra, ha azt mondjuk: hogy a' Magyar Szabadság, majd-nem minden tekintetre nézve a' mi Hatalmunkban vagyon? – Azt mondanátok: ez igen fennhéjázó gondolat; erre gyenge teremtés az Aszszony 's a' t.

Kedvesink! Az honnyai szabadságnak védelmezésére emeltt erős kőfalnak ledöntése, nemtsak atzél keménységű tsákányok, vas ekék, 's pórok által eshetik-meg; hanem apró, 's vékony varró-tők, sött merő simogató kézkoptatások által-is. A szabadság alá nem tsak egy izmos férj-fi, hanem egy erőtelen Aszszony-is vermet áshat; tsak azon külömbsséggel, hogy az erős vas eszközökkel hamarább, a' gyengéssel pedig később megy a' siralmas munka.

Tőlünk függ a' ti szabadságtok, úgymint *Aszszonyoktól* –. Rendes, első tekintetre nevetséges, de igaz mondás. Az Orvosi

Tudományban világosan meg-mutatattott dolog az: hogy az Aszszonynak elméje gyorsabb, virgantzabb, serényebb minden rendű dolgoknak fel-találására, mint a férj-fié; azért főképpen, hogy, mivel a férj-fi, már nevelésében-is mély gondolatokhoz szoktatódván, azután-is merő fontos elmebéli gyakorlásokban forog: tehát az húzomos el-merültség miatt, nem találhattja fel mindenben olly könnyen magát, mint az Aszszony.

Kedvesink! Ez tsak műveletlen természeti készsége az Aszszonynak. Ha ezen természeti adományt, az Ország dolgainak szerentséltetésére nézve, ki-fényesítitek; ha ezen készen várakozó természeti ajándéknak, a' köz-tárgyra igyekező aranyát ki-szabjátok: igen nagy elő-menetelt várhattok belőle.

Ki-fényesül pedig, 's elkészül az által, ha a' Magyar Nemes Aszszonyságok jelenlétén az Ország gyűlésében bele-tanúinak mind azokba, a' miket kedves férjeink, az Ország boldogulására végeznek. Példánk lehet ebben Frantzia Ország, mellynek kormányát, igazán szólván, tovább kéts-száz esztendőknél titokban vitte a szép Aszszonyi Nem.

Nem is vethetitek itt azt ellen: hogy Frantzia Ország az aszszonyi kormány miatt, vesztegetődött-meg el-annyira, hogy kénytelen vala most Országlásának egész megavúltt épületét fenekéből felforgatni, 's új épületet tenni, mellyben előbbeni ditsőségéhez juthatna. Mert, ha XIV. Lajos alatt legboldogabb volt ez az Ország, a' mint az-is vólt: az után-is mindég az lehetett volna, ha azután-is mindég azon mértékhez szabták volna a következő férj-fi Ministerek az Ország' kormánózását, mellyet Kardinál Richelieu, a' leg-főbb Minister, az Aszszonyoknak kénnye szerént már egyszer kiszabott vala

De bár-ha igaz lenne is, hogy Frantzia Ország megvesztegetésének oka vólt az aszszonyi Ministerium: az nem tsoda; mert annak indító-oka nem az Haza' boldogságának szeretetéből, hanem az akkori Országóknak meg-feslettségéből szivárgott. Azután ez tsak egy példa mi ellenünk. Ki nem tudja ellenben, mi szerentsés vólt Anglia Annának, Magyar Hazánk Ditső Maria Theresiának, 's Moszka Ország a' még most-is életben lévő Katalinnak Országlása alatt?

Tőlünk függ a' ti szabadságtok, nem tsak mint Aszszonyoktól, hanem mint *féleségektől*-is. – Az írás mondja – magunk sem ellenzük – hogy a' férj Feje az Aszszonynak. De ellenben halljuk-meg a' Természetnek szavát-is. A' Természet olly szoros kötéllel

kaptsolá a' férj-fit az Asszonyhoz, hogy, valamint az Asszony el nein-lehet a' férj-fi nélkül, úgy egy-átalljában a' férj-fi sem az Asszony nélkül. Eme szoros – de édes bilints – (mellyen az Asszonyi Nem kötve hordozza a' férj-fit) a' természetnek Titka, melly szerént az Asszony vagy édes, vagy keserű órákat szabhat a' férjnek.

Ha igaz, hogy a' jó feleség bő tárháza a' férj, gyönyörűségeinek, valamint igaz-is: tehát tagadhatatlan dolog az, hogy, némelly édes környül-állásokban találhat a' feleség olly ketsegtető szempillantásokat, mellyekben arra veheti férjének szívét, a' mire akarja. Visgálljátok bár meg magatokat, Kedvesink, igaz-valónak találjátok ezen dolgot.

Látván immár, 's bele-is tanulván a' Feleségek, az Ország gyűléseiben, az Haza' boldogságára kívántató dolgokba, s onnét ki-tanulván azt, a' mi leg-sikeresebb, mind az ősi szabadságnak, mind pedig az Haza boldogságának, nem-tsak fenn-tartására, hanem elő-mozdítására-is: egész erővel azon leszünk, hogy, a Természettől nekünk adatott titkos mesterségeink által, ugyan azonokra bírjuk kedves Férjeinknek szíveit, a' mik mind a' szabadságnak, mind a Haza' boldogságának gyarapítására leg-hasznosabbak.

Ha pedig ki-rekesztetek bennünket az Ország-gyűlésébül: nem tsak meg-nem-kóstolljátok se magatok, se pedig késő maradékjaitok fáradságtoknak édes gyümölsét, hanem gödröt ástok önként minden munkátok alá, mellyeket a Haza' boldogulásának fen-tartására tesztek; pedig igen természetesen; mert eltitkolván előttünk azon eszközöket, mellyek a Haza javára szolgálhatnának, lehetetlen lesz tőlünk, ha akarnánk-is, hogy azokat szíveitekben fel-gyúllaszszuk, 's nevelljük.

De Anyák-is vagyunk! Nagy szó ez, Kedvesink! – Szent nevezet! – mellytől vagy meg-rendülhet Szabadságtoknak Királyi Széke, vagy meg-erősödhetik.

Emlőinktől függenek Hazátoknak jövendőbeli Oszlopai; – Véréünkkel tápláltatnak a' ti szabadságtok mellett valaha ki-kező kised Magyar Oroszlányok; – Karjaink között forognak Ország-toknak eme ditső Kertnek, fiatal Tölgyei; – Mit várhattok ezen oszlopokból, ha őket parázs agyagból formálljuk? Mit ezen oroslányokból, ha őket a színeskedésnek, Puhaságnak, hízelkedésnek tejével táplálljuk? Mit ezen fiatal Tölgyekből, ha őket a' magát

földig megalázó Rab-lelkűségnek hideg vizével öntözzük? Mit várhattok mind ezekből, ha a' mi emlőink, a Szabadságnak érzék-lensége miatt, annyira el-fonnyadnak, hogy tsak a törvénytelen Uralkodónak árnyékára-is bé-esnek, holott valaha annak dühössége ellen-is felfelé emelkedtenek? Mit várhattok, ha vérünk nem az igazi Nemes Szabadsáért buzog? Mit várhattok, ha Karjaink a' rabságra édesgető mézes horog után ön-ként ki-terjednek?

Az Anya veti-meg gyermekének szívében a' Szabadság funda-mentumát, vagy ellenben már a' tejjel együtt gyermekébe öntheti az honnyai Szabadság iránt való idegenkedésnek lelkét; mert a' legelső szó-is, mellyet gyermekének erőtlén nyelvével rebegtet, vagy *Szabadság*, vagy *Babság* lehet.

Ha immár bé-iktatok bennünket-is a' szabadságnak titkaiba; ha ki-nem tiltotok az Ország-gyűléséből – a' hol leginkább öreg-bedhetik a' Szabadságnak érzése; ha ti bennünket, valamint mi magzatainkat, tápláltok a' Szabadságnak édes tejjével: tartóssak lesz-nek az oszlopok, erőssek az Oroszlányok; a' vidék, 's Országtoknak káros vissza-éléssek után nem törpülnek el a fiatal tölgyek: hanem magossan emelik-fel bokros tetejeket az ég felé, 's katzagva nevetik-ki, a' ti szabadságtok ellen törekedő vidék Pajkosságot.

Tartoztok tehát ezzel nékünk úgy, mint Férj-fiak, mint Férjek, 's mint Atyák. De tartoztok úgy-is mint igaz Polgári az Hazának.

Az Ország-gyűlésében szó kerekedik vagy az Haza' szükséges terheinek közös el-viseléséről, vagy pedig az Haza' boldogságára való hasznos dolgoknak előmozdításáról.

A' szükséges terhek közül tsak ez egy Hadat veszszük-elől. Ha az Orzágnak ellenségei vágynak: édes ölelgetések, 's tsókok által vitéz lelket önthetünk az ellenség ellen ki-keelő Férjeinkbe, 's fiainkba; az egy haj-szálon függű győzelemnek kétséges kimene-telét, a' Görög, 's Római Aszszonyoknak példája szerént, meg-határozhattjuk; sótt, ha a' dolognak szorgos ügye úgy hozná ma-gával, magyar vitézséggel, magunk-is fegyverhez kaphatunk; 's gyenge Karjainkkal öregbíthetjük kedves Férjeinknek 's Fiainknak* az hosszas ütközetben, már-már tsügedező erejeket.

Eger Várát jó darabig védelmezték az Aszszonyok az Osmán' dühös ereje ellen, pedig tsak férjeknek különös unszolásokra. Hát ha még neki-gyulladott volna szívek az Ország-gyűlésében köz-aka-rattal elől-adott bátorító nógatások által?

Az illyenek, az Ország-gyűlésében egész szíveinknek szívéig hatván, az hadnak könnyebb, 's boldogabb el viselésére, örömebb oda-szánnánk aszszonyi arany, ezüst, gyöngy drágaságainkat-is, mellyektől, ha az Ország' terheiről való meg-győződésből idegenkedő módon ki-rekesztetünk (megvalljuk erőtlenségünket) igen nehezen válunk-meg.

Az Haza' boldogságának elő-mozdítására hasznos dolgok közé pedig számlálljuk, a' többiek közül, az egy Tudományokat.

Ha az ékes, vagy hasznos Tudományoknak, Tudós Magyar Társaságok által leendő gyarodásáról gondolkozik az Ország-gyűlése: fel-gerjed a' mi szívünk-is, az elől-adott okok által, azoknak szeretetére, mellyből az következik, hogy a Tudós Társaságnak Tagjait, mind Pénz-béli, mind pedig aszszonyi édesgető 's elevenítő ditséreteink által, önként nem tsak támogatni fogjuk; hanem bennünk-is fel-lobban a' Tudományoknak lángja, úgy, hogy a' Magyar Nemes Asszonyságoknak termékeny elméjekre nézve, a' vidék Nemzeteknek bámulására, Magyar Saphó-kat Corinná-kat, Madame Sevigné-ket, Madame Grafigni-ket számlálhatna ditső Országotok.

Ha bennünk fel-gyullad a Tudományok iránt való buzgó szeretet, abból még az-is fog-következni, hogy, magunk-is kedvellén a' Tudományokat, önnön magzatainkat-is nagyobb szorgalommal gerjesztenénk azoknak meg-tanulására. Ki nem tudja pedig, hogy az Anyának majd-nem mindenkor hathatóssabb ereje vagyon az ő fiainak szívére, mint az Atyáknak; azért, mert azoknak ketsegető Anyai intessek édessebb, mindég, mint az Atyáknak fenyítő veszszejek.

Ez által a'-hoz-is lehetne jutni a' nevelésnek kedvességében, hogy így a' Magyar Ifjúságot, mellynek mély, 's egyszer-'s-mind virgantz elméje vagyon ugyan, de mind eddig bal szemmel, s' komor kedvvel foglalatoskodott a' Tudományoknak gyakorlásában, hogy, mondánk, a' Magyar Hiúságot nem kellenék kemény módokkal a, tanulásra üzni, melly durva vele-való bánást megszokván az ifjú, majd-nem egész jövőendő élttére durva, 's faragatlan természetű marad.

Hát a' Magyar Tudós Társaságoknak fel-állításából, – mellyekre már úgy-is szegény tehetségeinknek részét fel áldozni készek vagyunk – mi haszon származna, mind az Anyai Nyelvnek ki-fényesítésére, mind pedig ebből az egész Hazára?

A' Magyar az anyai Nyelvnek ki-fényesítésére, mind Nyelv'

ki-pallérozásának hasznait el-halgattjuk itt'; mert azokat bőven megmutatta a' Védelmeszett Magyar Nyelv.

Tsak azt adjuk hozzá, hogy a' Nemzeti nyelvnek fényesítései leg-inkább a' Szép Aszszonyi Nemtől függ: mert azon ékes, és' édesded hangnak, melyben a' nyelvnek Kellemetessége áll, ítélő-bírája egyenessen a' gyenge, 's tsinos aszszonyi hallás. Az után világos dolog az-is, hogy a' nyelv a' Szép Nemmel való társalkodásban, 's úgy-nevezett assemblékban leg-inkább fényesül. Hahogy egyszer a' kűső Országi Gavallérok nem fognak a' megnevezett assemblékban egyéb nyelvet hallani, hanem-tsak Magyar: szélűbe fogják tanulni Haza-Nyelvünket, épen tsak azért, hogy Hazánknak Szépeivel beszélgethessenek.

Már ha el-zárjátok előlünk az Ország-gyűlése' Házának ajtait; ezen tetemes hasznok mind füstbe mennek; 's ki ád rólok számot a' külső Nemzetek előtt? – Mi nem. Mert még valaha ezen elő-tötökbe terjesztett kérésünk a' Magyar Nemes Aszszonyságoknak ditsőségére, a' Magyar Nemes Uraságoknak pedig gyalázzattjára, bé-iktathatódik a' külső Országi Történetes Könyvekbe, 's azt találják a' vidékek a' Magyarok felől ítélni: hogy helyes vóltt a Magyar Nemes Aszszonyságoknak Kérésse; – de helytelen annak bé nem tellesítése.

De minek vittattjuk mi, minek támogattjuk fontos okokkal Kérésünket? Hiszem, midőn ti, Kedvesink, az Haza' boldogságáról gondolkotok az Ország-gyűlésében, már önként titkon részessé tesztek bennünket az Ország-gyűlésében. Mert valljon kiket akartok az Ország neve alatt boldogítani. – Magatokat-is; de bezzeg, és leg-inkább Feleségeiteket, gyermekeiteket.

Valahányszor a' Szabadságnak fenn-tartásáról, az Haza' boldogításáról, vagy az Ország-gyűlésében a' szó: az szokott mindenkor legfontosabb, legnyomásabb okotok lenni, hogy a' Szabadság' 's Boldogság' bizodalmit erős bátorsággal késő maradékjaitokra vigyétek.

Hogy vihetitek pedig késő maradékjaitokra, hatsak elsőben azon maradékoknak annyokra, ha tsak Felsőégeitekre nem vizíték? Avagy előbb lett-é, előbb valóé a' gyermek az Annyánál?

Tehát vagy boldogítani akartok bennünket gyermekeinkkel együtt; vagy, nálunk nélkül, éppen tsak gyermekeiteket, ha bennünket-is boldogítani akartok gyermekeitekkel együtt: önnön elmétek

ellen tselekesztek, a' midőn bennünket az Ország-gyűlésébe – a hol boldogságunkról értekeztek – bé-nem botsáttok. Ha pedig nálunk nélkül éppen csak gyermekeiteket akarjátok boldogítani: félünk tőle, ne-talán szerelmes Hitesseiteket – testetek 's lelketek-nek felét – az ellenség' rab-szíjján örömet nem látnátok.

Az utolsót el-nem-hitethettjük magunkkal; mert tudjuk, hogy, hozzátok való égő szeretetünkért, hozzánk-is viszontag szeretettel viseltetek. Tehát az első mondás állapotodik-meg, az-az: hogy, gyermekeitekkel együtt bennünket-is boldogítani akarván, egyszer-is mind titkon részessé teszték az Ország-gyűlésében. – Ha titkon, miért nem nyilván?

Azt felelitek reá: illetlenség az aszszonyt az Ország-gyűlésébe be-botsítani – mi köze az aszszonyoknak az Ország' dolgával? Rokka az ő kezébe, nem Ország' dolga – 's a' t.

Illetlenség? Talán illendőbbnek tartjátok lenni, hogy szerelmes Párotokat, a Zfidók' módjára, ki-zárjatok az Ország Templomának Szent-helyéből? Az illendőbb-é hogy, a' szerentsés, vagy szerentsétlen ügyet veletek egyes erővel viselő aszszonyaitokat rok-kára idézzétek akkor, midőn köz szerentséknek – vagy szerentsétlenségünknek dolga forog-fenn?

Az illendőbb, hogy-Országtoknak bő-termékeny Szőlő-töveit, az Hazának boldogságára – önnön magzatitoknak – mint azon mi belőlünk nöttönnővő szőlő; veszszőknek szerentséltetésére rendelt Kertből ki-vágjátok? Az illendőbb, hogy Aszszonyaitokat, inkább csak az házi gazd' aszszonyság'' tudományának szoros, és sikertelen határjába rekesztvén, az Haza' boldogságának szent oltárától el-űzzétek?

Nem illik inkább, hogy az Aszszony, az Ország-gyűlésében csodállja Férfjének bölts okoskodásait? Nem illik, hogy lássa: mi férj-fiúi álhatatossággal hallgattja-ki Férfje másnak fontos beszédeit? Nem illik, hogy lássa, mi mértéklett okossággal, 's erős okokkal tzáfollja-meg másnak elől-adott erőtlen okait? Nem illik-é látni, mi szorgalmatossan kerüli-el az ő Férfje azt, hogy másnak beszédjébe ne szolljon, 's így az okos rendben járó beszédnek foljamattját meg-ne-szaggassa? Nem illik-é egy aszszonynak, az Ország-gyűlésén lévő bölts rend-tartásból tanulni, mi ként szabjon ő-is házi dolgainak 's népének ollyatén rend-tartást? Nem illik-é látni, 's hallani egy aszszonynak, mi jól meg fontoltt beszéddel álnak-elöl

az Országnak Attya az Haza' boldogságának Szent-hellyén, a' honnét sok milliion embernek élete, Keserve-vére, Mindene gyógyulást vár ne-hogy az egész Természet – az egész Emberiség – boszszút ne-kiáltson valaha az ő jól ki nem-főzött tsak egy szavok-ellen-is.

Mind ezeket Férjeinknek példájából tanulván: gyermekeink nek szívébe oltjuk ezután a' Emberiség' java után sóhajtozó éde érzést, e' mellett pedig ama' férj-fiúi mértéklett okosságot-is mell] nem tsak a' különös életben, hanem 's leg-inkább az ilyen nyilvánvaló ditső gyülekezetben a' Férj-fiúnak első ékessége, első érdeme.

Ha pedig még azt-is hozzá adjuk, hogy elsőben közülünk tsak a' Főbb Renden lévőeknek (azoknak-is az Ország-Birája, vagy Personálisnak engedelmével) szabad lesz bé-menni; másodsor, hogy nekünk a' dologba bele szólni nem lesz szabad, hanem szabad lesz az elő-forduló bölts vetélkedéseket tsak tsendes figyelemmel hallani: nem láttjuk, mi illetlenség lehet benne.

Hogy pedig azt mondjátok, hegy nints köze az aszszonynak az Ország' dolgával, azt el-nem szenvedhetjük.

Ha az aszszonynak, elméje fontos gondolatokkal nem mulatozhat: kénytelenítetik (önnön tapasztalásunkból tudjuk) mindenben keresni a' változást, 's a' külömb-féleséget. A' szüntelen való változást, 's külömb-féleséget meg-szokván, Végre változó természetbe öltözik. Ebből származik a' tzifrálkodásban való mulatozás; ebből a' Mode után való esdegelés.

Hát ebből mi következik? Az, hogy lassan-ként meg-útván nemzeti öltözetünket, vidék ruházatokra vágyódunk; nem tetszik az öltözet, ha-tsak nem Bétsből nem Parisból való. Erre sok pénz ki-megy' az Országból.

Mivel pedig illetlen Frantzia, vagy Német öltözetben járnai annak, a' ki Frantziául, vagy Németül nem tud: egész erővel a' vidék Nyelveknek meg-tanulására adjuk magunkat. Ez által elfelejtván édes Anya-nyelvünket, végre, a' nemzeti öltözzel együtt, úgy meg-útálljuk nemzeti nyelvünket-is, hogy azonnal undorodik bennünk a' természet, mihellytt valakit Magyar nyelven hallunk-is beszélni. Anya-öltözetünknek, 's Nyelvünknek gyűlölségéből, gyűlölni kezdjük tulajdon Nemzetünket-is; sőt szégyenlyük azt-is, hogy Magyarok vagyunk.

Mivel pedig olyanoknak akarjuk magzatinkat tenni, a' millyenek magunk vagyunk: ezen nemzeti gyűlölséget gyermekeinkbe-is

bé-oltani igyekezzük. Mellyre nézve nem tetszik gyermekeinknek Nevelője, ha-tsak nem Frantzia, vagy Német. Ez-is, azon kívül, hogy talán Frantzia, vagy Német Országból szám-kivettetett gonosz-tévő, a' Magyar Szabadság iránt benne meg-gyökerezett gyűlölségből, nevendék Urfiában ismét öregbíti, 's neveli azon gyűlölséget, így bánik gyermekeinkkel a' Frantzia, vagy Német Inas-is. – Gondoljátok már, Kedvesink, két ilyen Nemzéft, ha feltalálljátok a' Magyarat Magyar Országban ne mondjátok bennünket Feleségeiteknek!

Látjátok, hogy van az Aszszonynak köze az Ország dolgával.

Úgy-is szüntelen-való Panasztok az néktek, hogy a' Magyar Ifúság egészen kivetkezett magyar természetéből; neki-ereszkedett minden-nemű vidék szokásoknak; uem vér már olly' keményen szíve a' Magyar Szabadságért; bele-zabáltt minden testet lelket fogyasztó vidék mérgekbe; ótsállja nem tsak Atyáitoknak hamvait, hanem önnön végezéseiteket-is; 's mikor ti az Ország-gyűlésében ősi Szabadságtok mellett magyar bátorsággal ki-keltek, ők hátatok megett ki-nevetik szentséges buzgóságtokat, 's a' t.

Mi ennek az oka? Nem-de a' nevelés. – Kinek Kezéből vevék fiaiok a' nevelésnek fundamentumát? A' miénkből – Tehát mi vagyunk oka, nem de, hogy szabadságtoknak támogató Oszlopai meg-töredeztek? Ezt nem tagadjuk. Tehát viszontag mi rajtunk áll az-is, hogy a' jövődő Oszlopok meg-tántoríthatatlan erősségűek legyenek.

De ki az oka, hogy mi így neveltük eddig fiaiokat? – Az eddig el-tölt üdőnek mostoha Környül állásai, mellyek meg-nem-engednék, hogy olly' helyre vezéreltethettek volna az Anyák, a hol az igaz Szabadságnak magvát szedegethetvén, azt osztán Fiaiok' szívébe vethették volna.

Meg-hajnalodott, Kedvesink! Itt a' sikeres alkalmatosság! Itt az Ország-gyűlése – az a' hely mellyben a' Szabadságnak magva ajakitokról a' mi szívünkre pereghet, onnét pedig fiaiok' szívében hajthat kellemetes növéseket. Már ha bennünket ki-nem-rekesztetek az Ország-gyűléseiből, sőt inkább édesgettek: a' tetemes Károknak meg-ellenzésével tetemes haszonkat-is szülhettek az Hazának.

Mert így a' változások után eddig esdegélő elménk elegendő fontos gondolatokat kapván multságára kivetkeznek a' változó természetből; szívünk pedig a' Nemzetünkhöz, édes Anya-nyelvünkhöz, Szabadságunkhoz, szokásunkhoz, való szeretetre fel-gerjed,

el-annyira, hogy, ezekkel egészen el-telvén elméek, 's szívünk, (tapasztalni fogjátok) nem gondolunk, látunk, hallunk, érzünk ez után egyebet, hanem csak azt, a' mi – Magyar.

Kedvesink! Férjeink! Atyák! íme' élőtökbe terjesztett Kérésünk, buzgó Kévánságunk, ti utánnatok egyik leg-főbb gyönyörűségünk!

Kérésünknek okait (a' mennyire gyengeségünk engedte) elől- i adtuk. Több esedező szavakkal nem terhelljük hozzánk, 's gyér-¹ mekeitekhez való szereteteket. Tsak egyedül arra emlékeztetünk^v benneteket, hogy, ha mi mindenkor készen valánk a' ti gyönyörűségeiteknek gyarapítására, 's nevelésére: ezen kiseded gyönyörűséget Szerelmeseitektől – meg-ne-vonjátok.